

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatum Serie Vigessimvm-Octavvm De Matrimoniis, &
Sponsalibus, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Qualiter obligentur qui pro aliis sponsalia promittunt. Pun. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76659)

te, vel expresse: expresse inquam consentientis; tacite tacendo, nec contradicendo, cum possint.

15. Ut autem hæc taciturnitas, seu non contradicatio consensum exprimat, debet filius à parentibus per se, vel per nuntium, aut epistolam de contractu ab ipsis facto moneri. Non enim satis est quod casu, vel ab aliquo tertio contractum intelligat, quia ut bene inquit Coninch. *disp. 2. 1. dub. 3. num. 19.* prædicto nuncio respondere non tenetur. At si à parentibus moneatur, reverentia illis debita expollatur ut respondeat reclamando, si contractus displicet, faciendo si placeat. Insuperque debet hæc notificatio filio fieri coram parte, alias sponsalia non erunt, quousque pars conscia acceptet, & repromittat, siquidem inter ipsos, & non inter parentes sponsalia celebrantur, sicuti docuit Coninch. *d. disp. 2. 1. dub. 3. in fine.*

16. Secundum est, an quod dictum est de parentibus pro filiis contrahentibus locum habeat, si quilibet alius tertius pro te contrahat? Affirmant Victor. *in sum. num. 2. o. Sorus in 4. disp. 27. quest. 1. art. 3.* Henric. *lib. 1. 1. cap. 2. num. 6.* Ludovic. *Lop. 2. part. instruct. cap. 39.* Petr. de Ledefm. *de mar. quest. 45. art. 2. dub. 3.* & alij relati à Sanch. *disp. 13. quest. 2. num. 6.* Mouvitur, quia matrimonij contractus favorabilis est; in causa autem favorabili tacens consentit videtur ex *reg. is qui tacet de Regul. iuris in 6.* Deinde quia in *textu in cap. 1. de matrim. contrah. contra interdicit Ecclesie* iudicantur valida fuisse sponsalia, quæ frater pro sorore præsentis, & consentiente tacite contraxerat, ut videtur constare ex signis taciti consensu, quæ ibidem ponderantur. Ob quem textum forte Thom. Sanch. *dicta disp. 28. quest. 2. num. 7.* quamvis neget taciturnitatem sufficere aliis à parentibus contrahentibus, in contractu tamen fratris pro sorore id admittit. Alij affirmant dicta de parentibus procedere in tutore, & curatore, & aliis, quorum curæ filij commissæ sunt, sic expresse docuit Coninch. *disp. 2. 1. dub. 3.* Eo quod ad hos æquè ac ad parentes pertinet bono filiorum consulere, & ad filios pertinet eos revereri, quam reverentiam non exhiberent, si cum contractus displicet, non contradicerent. Ergo non contradicentes cum possunt, consentient censentur.

17. Nihilominus verius est hoc ius speciale esse in parentibus. Vnde si alij contrahant, & tu taceas, neque contradicias, non obinde consentit censetur; tenent post alios plures, quos referunt Cobarub. *4. decret. 2. p. cap. 4. initio num. 4.* Gregor. *Lop. leg. 10. verbo no las puede ser. 1. par. 4.* Martien. *lib. recopit. Rub. gloss. 1. num. 26.* Sanch. *lib. 1. de sponsal. disp. 2. 3. num. 7.* Gutier. *de mar. cap. 13. an. 2.* Ratio ea est, quia contractus matrimonij, & sponsalium ita personalis est iure naturæ, ut nemo etiam pater eum præstare possit pro filio, nisi speciale ab eo mandatum habeat. Vnde parente seclusa lege postiva pro filiis præsentibus contrahentes, filij non remanent obligati, quia consensus parentis non est suorum consensus signum, cum non sit ex eorum mandato; neque eorum taciturnitas est contractus à parente facti approbatio, utpote qui non est nomine eorum factus, & forte est illis præiudicialis, & quia ex aliis causis quam ex approbatione contractus ea taciturnitas oriri potest, scilicet ne parenti displiceat, maxime cum videant se non obligari ad contrahendum, quousque signo aliquo manifesto expriment se consentire. Ergo taciturnitas filiorum, cum pater in eorum præsentia contrahit iure naturæ sponsalia non infert. Inferitur ergo solo iure postivo, & ex eius dispositione prædictam taciturnitatem sponsalia constituere, quia iure postivo dispositum est prædictam taciturnitatem esse sufficiens signum consensus filiorum approbantium contractum à parentibus celebratum. Cum ergo ius postivum de solo contractu parentum disponat, affirmandum est, solum contractum prædictum, cui filij non contradicunt, sponsalia pro filiis constituere, non alium.

18. Hinc inferitur neque tutores, aut curatores pro filiis contrahentes, neque fratrem pro sorore sponsalia efficere, quia de nulla alia persona, quam de parentibus id iure postivo est dispositum, & dispositum in vno, non debet dispositum in alio censeri, maxime cum non sit æqua ratio, quippe parentes ob nimium amorem filiorum eorum bono maxime consulunt, ipsique filij quia ab eis vivere acceperunt specialem reverentiam, & honorem exhibere tenentur, quæ in tutore, aut curatore, neque in fratre comparatione fororis æquè procedunt, ac proinde merito ius disposuit, ut filius contrahentibus parentibus pro ipso si displiceat contractus, reclamet, sin minus approbat contractum censetur. Tradit Gregor. *Lop. & Gutier. loc. alleg.*

PUNCTUM V.

Qualiter obligentur qui pro aliis sponsalia promittunt?

- 1 Spectator iuris civilis rigore nullam inducit hæc promissio obligationem.

- 2 Excipiuntur aliqui casus.
- 3 Iure canonico promissio facti alieni valida est.
- 4 Si ultra promissionem facti alieni poenam adiciatur, & omnes diligentiam adhibuerit, non tenetur poenam solvere.
- 5 Satis obiectio.

1 Pendet decisio huius Puncti ex illa questione, an ex promissione alieni facti obligatio aliqua oriatur? Et quidem si alieni facti proprie, & in rigore promissio esset, nulla esset promissio, utpote de re, quæ sub promittentis dominio, & potestate non est. Solus enim Deus alienam voluntatem cogere potest, aut illam ita disponere, ut de facto amplectatur quod ei placitum fuerit. Et ob hanc causam iure communi, & antiquo regio Castellæ promissio alieni facti nullam inducit obligationem. *§. si quis alter. & §. si quis aliam. Et s. verborum in instr. de inutilib. stipulat. & leg. stipulatio. §. si habere in prin. & §. si quis promittit. ff. de verbor. obligat. & leg. 1. tit. 11. par. 5. & tradunt aliis relatis Ant. Gomez. 2. var. cap. 10. num. 23. Cobarub. de pact. 2. part. §. 5. num. 1. Gutier. de instram. 1. par. cap. 44. Molin. de instr. tract. 2. disp. 258. Sanch. lib. 1. disp. 24. numero 2.*

2. Verum esto iure communi regulariter promissio alieni facti nulla sit, quia accipitur pro re verba sonant, attema aliquos casus ius commune exigit, in quibus non eo rigore promissio sumitur, sed quatenus proprium factum significat, ut videre est in triplici casu, quem prædicta lex regia expressit, & in promissione alieni facti poena adiecta, vel in iamento firmata: itemque in promissione matrimonij, in quibus omnibus valida est, & firma alicui facti promissio etiam communi iure spectato, ut notatur Cobarub. Gutier. Molin. Sanchez & alij apud ipsos.

3. Iure tamen canonico, & regio novissimo Castellæ promissio facti alieni valida est, & firma non quatenus est alicui facti, sed quatenus proprii facti promissio. Sonus enim verborum alieni est facti, at sensus non alieni, sed proprii facti promissio est, quippe promittens alienum factum non ipsum, sed curam, & diligentiam, ut efficiatur promittit, ut pluribus firmant Doctores supra relati. Hinc si, si promittas Titio vnam ex tuis filiabus in matrimonium, ipseque promissionem accipiet, te obligatum esse ferò, & diligenter procurare alicuius filia consentiam, neque satisfacies si fiet, & simulatè, & ut vulgo dicitur per complimentum procures, quia ea non est procuratio, sed est procuratoris simulatio, ut bene notatur aliis relatis Sanch. *lib. 1. disp. 24. num. 12.* Gutier. *de mar. cap. 14. num. 5. & de instram. 1. par. cap. 44. sub num. 3.*

4. Quod si ultra promissionem facti alieni scilicet matrimonij ab alio tertio contrahendi poenam adicias, etiam qui Doctores censent, quorum meminit Sanch. *lib. 1. de sponsal. disp. 25. num. 1. & 2.* te obligatum esse poenam solvere effectum non secuto, tamen omnem diligentiam, ut sequenter apposeris, verius, & communius est nulla te solvenda poena obligatione astingi, argum. *leg. fin. idem iuris. ff. ad leg. Rind. de iact. libi.* Nec per eum statet quominus id faceret, remissam sibi esse poenam speraret. Quippe non est iustum poenam affici eum qui nullus culpæ reus est. Atque ita tradunt Gregor. Lopez. *leg. 84. tit. 18. par. 3. & leg. 11. tit. 11. par. 5. verbo Martien. lib. 5. recopit. 16. leg. 2. gloss. 6. num. 6.* Gutier. *de instram. 1. par. cap. 44. num. 3. & de matrim. cap. 14. num. 6.* Sanch. *lib. 1. de mar. disp. 25. num. 3.* Molin. *lesuita. tract. 2. de instr. disp. 268. §. quod si is, & alij apud ipsos.*

5. Neque his obstat lex regia *11. tit. 12. par. 5. libi.* Y si el otro nolo cumpliere, tenudo sera el de lo cumplir, o de lo pechar con los daños, y menos cabos. Quia id intelligitur quando promissor debitam diligentiam non apposuit, ut bene aliis relatis probant Gutier. & Sanch. *loc. alleg.* vel quando promissit fraudolenter sciens, vel debens scire alienum factum obtenturum non esse, nam eo casu promissarium deceptis, ideoque merito obligandus est æstimationem rei promissæ solvere, aliàs deceptioni factæ non satisfaceret, ut bene notatur Molin. *supra Sanch. num. 5.* Gutier. *de mar. dicto cap. 14. n. 7.* vel denique intelligenda est prædicta lex casu quo promissor intendit se ad solutionem poenæ obligare, in eorum quo effectus non sequatur, tamen ut sequatur omnem diligentiam apponat, quia eo casu non obligatur ad solutionem illam quatenus poena est, sed quatenus est alieni facti compensatio, ut bene Cobarub. *de pactis 2. part. §. 5. num. 5. in fine.* Marant. *in practica. quest. 97. num. 2.* Aron. Gabriel. *com. 3. commun. lib. 3. de pact. consil. 2. num. 9.* Gutier. *de matrim. cap. 14. num. 8. & 9.* Sanch. *disp. 25. num. 6.*

PUNCTUM VI.

De his qui sponsalia contrahere possunt.

- 1 Nemo contrahere potest sponsalia qui matrimonio contrahendo perpetuo impeditus est.
- 2 Non possunt contrahi absque perfecta rationis usu.
- 3 Antes septem iure canonico non possunt contrahi sponsalia.